

Pierson kennelijk niet gebeurd¹⁰. Was de onderlinge afstand toen te groot? Heeft Pierson, die omstreeks 1861 geprikkeld was door allerlei reacties, het niet op zijn weg zien liggen om, toen hem niets werd gevraagd, zelf met de aanbieding te komen?

Wellicht achtte hij de dichterlijke waarde van het lied niet hoog. Inderdaad is het minder zangerig-vloeïend, meer hortend dan andere verzen van Da Costa. Waar komt de vroeger zo innige relatie tot uiting met 'Doctor Allard Pierson' zoals hij de bruidegom nadrukkelijk noemt? Het vers is enigszins hoogdravend. De bruidegom 'ontvlucht de lauwer', het Parijs van de huwelijksreis heet 'suiz'lend', de traan van moeder¹¹ 'besproeit de bruidsdisch', pia vota uit Psalmen en Hooglied krijgt het bruidspaar mee, de 'levende waatren' 'klaatren' en 'schaatren' en de aardse bruiloft loopt uit op het Bruiloftsfeest van het Lam. Dichterlijke vondsten ontbreken niet: de 'spoorbazuin', de 'stoompijper', de 'zon dezer feesten' en de 'rustlooze Tijd met zijn klappende vlerk'. Maar het lijkt of ze niet goed lukken willen; aan het eind wordt de 'stoompijper' weer een 'stoomketel'. Het gedicht verradt onrust ('t Moet eruit . . .'). Het gaat om de vraag of het de bruidegom gegeven zal zijn 'voor het heil van Gods kerk steeds manmoedig te waken, volstandig te leven'. Zal hij 'in den kamp des te weliger bloeien'?

Voelt Da Costa waar het heengaat? De reis voert 'over grensmaal en stroom uit bereik en gezicht'. Was dit alleen geografisch bedoeld? Da Costa hoopt nog steeds, de goede wensen prevaleren. Maar er is een onderton van spanning, tussen willen vasthouden en moeten loslaten.

Juist dit laatste maakt het belangwekkend. Hier gaan mensen uiteen die bijeenhoren en elkaar liefhebben. Dat uiteengaan heeft dikwijls plaatsgevonden, in de negentiende eeuw, in het conflict der richtingen. Symptoom van de tragiek is het wegraken van zo'n bruiloftslied.

Het had eigenlijk voor den dag moeten komen toen de relatie met Hasebroek weer hersteld werd. De laatste heeft daarvoor opgestaan, blijkens zijn waardering, reeds in 1863, voor Piersons 'bij groot verschil overigens in inzicht en gevoelens' 'meesterlijk ge-

10. Het dossier-Hasebroek in de collectie-Allard Pierson bevat na de genoemde gedichten uit 1854 niets tot 1888.

11. Mevrouw J. M. Gildemeester-Boissevain was in 1852 weduwe geworden.